

UNIVERSITATEA „NICOLAE TITULESCU”
FACULTATEA DE DREPT
ȘCOALA DOCTORALĂ

TEZĂ DE DOCTORAT

Fuziunea societăților în dreptul român și
european

REZUMAT

Coordonator științific
prof. univ. dr. Stanciu D. Cărpenu

Student-doctorand
Amelia-Raluca Bușcă (Onișor)

București
2018

PLANUL LUCRĂRII DE DOCTORAT

ABREVIERI

Introducere

Capitolul I. Modificarea societăților privind activitatea economică

Secțiunea 1. Aspecte introductive

1.1. Noțiunea de modificare a societății privind activitatea economică și de modificare a actelor constitutive

1.2. Sfera de aplicare a noțiunii de modificare a societății privind activitatea economică

Secțiunea 2. Condiții generale pentru modificarea actului constitutiv al societății privind activitatea economică

2.1. Reglementare

2.2. Mijloace concrete de realizare

2.3. Condiții de formă referitoare la modificarea actului constitutiv

2.4. Procedura de înregistrare și de publicare a modificărilor aduse actului constitutiv

2.5. Dreptul de opoziție al creditorilor la modificarea actului constitutiv

2.6. Posibilitatea asociaților de a solicita retragerea din societate

Secțiunea 3. Efectele modificării societății privind activitatea economică

3.1. Considerații generale

3.2. Prelungirea duratei societății

3.3. Schimbarea formei societății

Secțiunea 4. Aspecte de drept comparat privind modificarea societăților privind activitatea economică

4.1. Modificarea societăților în Regatul Unit al Marii Britanii

4.2. Modificarea societății comerciale în Franța

4.3. Modificarea societății în Belgia

4.4. Modificarea societăților comerciale în Spania

Capitolul II. Noțiunea și formele fuziunii societăților privind activitatea economică

Secțiunea 1. Noțiunea fuziunii

1.1. Considerații introductive

1.2. Istoricul fuziunilor

1.3. Definiția fuziunilor

Secțiunea 3. Delimitare față de alte operațiuni de restructurare

3.1. Restructurările interne

- 3.2. Cesiunea de titluri de participare sau de active
- 3.3. Achizițiile de societăți prin efect de levier
- 3.4. Societățile europene

Secțiunea 4. Natura juridică

- 4.1. Teoria extinctiv-sucesorală
- 4.2. Teoria modificativ-extinctivă
- 4.3. Teoria pur modificativă
- 4.4. Dificultatea adoptării teoriilor privind natura juridică a fuziunii

Secțiunea 5. Formele fuziunii

Capitolul III. Condiții legale ale realizării fuziunii societăților privind activitatea economică

Secțiunea 1. Principii generale

Secțiunea 2. Realizarea operațiunii de fuziune a societăților privind activitatea economică

- 2.1. Faza preliminară și decizia de principiu privind realizarea fuziunii
- 2.2. Proiectul de fuziune

Secțiunea 3. Protecția asociaților sau acționarilor societăților participante la fuziune

Secțiunea 4. Protecția creditorilor

Capitolul IV. Efectele fuziunii societăților privind activitatea economică

Secțiunea 1. Efectele fuziunii în raporturile dintre societățile participante

- 1.1. Principii generale
- 1.2. Data de la care produce efecte fuziunea societăților privind activitatea economică

Secțiunea 2. Efectele fuziunii față de asociați

- 2.1. Aspecte introductive
- 2.2. Aspecte particulare decurgând din legătura dintre societățile care fuzionează
- 2.3. Aspecte particulare care decurg din existența unor titluri care conferă drepturi specifice

Secțiunea 3. Efectele fuziunii față de terți

- 3.1. Principii generale
- 3.2. Protecția salariaților societăților participante la fuziune

Capitolul V. Nulitatea fuziunii societăților privind activitatea economică

Secțiunea 1. Natura juridică a nulității fuziunii

- Secțiunea 2. Cauzele de nulitate a fuziunii
- Secțiunea 3. Procedura declarării nulității
- Secțiunea 4. Efectele nulității fuziunii

Capitolul VI. Reglementarea fuziunii transfrontaliere în Uniunea Europeană

- Secțiunea 1. Considerații introductive
- Secțiunea 2. Istoricul reglementării
- Secțiunea 3. Directiva 2005/56/CE privind fuziunile transfrontaliere ale societăților comerciale pe acțiuni

- 3.1. Parcursul european
- 3.2. Transpunerea directivei în legislația națională
- 3.3. Sfera de aplicare a fuziunii transfrontaliere

Secțiunea 4. Noțiunea și formele fuziunii transfrontaliere

- 4.1. Definiție
- 4.2. Formele fuziunii transfrontaliere

Secțiunea 5. Procesul de realizare a fuziunii transfrontaliere

- 5.1. Competența de verificare a condițiilor de realizare a fuziunii
- 5.2. Procesul de realizare a fuziunii

Secțiunea 6. Consecințele juridice ale fuziunii transfrontaliere

- 6.1. Efectele fuziunii transfrontaliere
- 6.2. Nulitatea fuziunii transfrontaliere

Capitolul VII. Controlul fuziunii societăților privind activitatea economică

Secțiunea 1. Dimensiunea europeană

- 1.1. Aspecte introductive
- 1.2. Istoricul reglementării și cadrul legal actual
- 1.3. Definiții relevante
- 1.4. Notificarea prealabilă a concentrărilor
- 1.5. Procedura propriu-zisă și termenele aplicabile
- 1.6. Controlul exercitat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene asupra deciziilor Comisiei

Secțiunea 2. Dimensiunea internă

- Aspecte preliminare
- 2.1. Cadrul legal
- 2.2. Noțiunea de concentrare
- 2.3. Pragurile valorice privind cifra de afaceri
- 2.4. Procedura notificării concentrărilor
 - 2.4.1. Procedura de notificare simplificată
 - 2.4.2. Data notificării
- 2.5. Efectele formulării unei notificări
- 2.6. Criteriul material privind aprecierea concentrărilor

- 2.7. Procedura de investigație
- 2.8. Deciziile privind compatibilitatea concentrărilor economice cu mediul concurențial efectiv
- 2.9. Alte decizii pe care autoritatea de concurență le poate adopta
- 2.10. Căi de atac împotriva deciziilor Consiliului Concurenței

Secțiunea 3. Aspecte de drept comparat privind controlul concentrărilor

- 3.1. Franța
- 3.2. Spania
- 3.3. Germania
- 3.4. Regatul Unit al Marii Britanii

Concluzii

BIBLIOGRAFIE

Cuvinte-cheie: modificarea societăților; modificarea actelor constitutive ale societăților; prelungirea duratei societății; schimbarea formei societății; fuziuni; formele fuziunilor; natura juridică a fuziunilor; restructurările interne; cesiunea de titluri de participare sau de active; achizițiile de societăți prin efect de levier; societățile europene; istoricul fuziunilor; procesul de realizare a fuziunilor; decizia de principiu privind realizarea fuziunii; proiectul de fuziune; protecția asociaților sau acționarilor societăților participante la fuziune; protecția creditorilor; nulitatea fuziunilor; efectele fuziunilor; fuziuni transfrontaliere; controlul fuziunilor; Regulamentul (CE) nr. 139/2004; Regulamentul (CE) nr. 802/2004; noțiunea de concentrare; pragurile valorice privind cifra de afaceri; procedura notificării concentrărilor; procedura de notificare simplificată; data notificării concentrărilor; efectele formulării unei notificări privind concentrările; criteriul material privind aprecierea concentrărilor; procedura de investigație a concentrărilor; compatibilitatea concentrărilor economice cu mediul concurențial efectiv; căi de atac împotriva deciziilor Consiliului Concurenței; dizolvarea fuziunilor;

1. Problematika supusă demersului științific

Extinderea și globalizarea perpetuă și extensivă a societății moderne imprimă o nevoie crescândă a societăților care desfășoară activități economice de a se adapta acestui mediu dinamic economic și social.

Desigur, alături de cauzele generale anterior menționate, această tendință are determinanți specifici, precum aspirațiile categorice de interdependență a economiilor statelor de pe mapamond, cauzate de sporirea fără precedent a ratei comerțului internațional, a fluxurilor capitalului străin și a dezvoltării explozive a științei și tehnicii.

Aceste dezvoltări ale mediului economic, precum și recente evoluții legislative din dreptul intern și internațional întăresc concluzia că procedura fuziunii societăților privind activitatea economică devine un instrument esențial pentru a satisface nevoile crescânde ale acestor societăți de expansiune, atât în plan concurențial, cât și din perspectivă economică.

2. Suportul științific și metodologia de cercetare

Ca mijloc de punere în valoare a strategiei de specializare, de integrare verticală sau diversificare, *inter alia*, a mijloacelor de producție, a capitalului, fuziunile se află în centrul politicii industriale și tehnologice. Mai presus decât alte scopuri, fuziunile constituie un vehicul prin care se ating obiectivele de dezvoltare a societăților privind activitatea economică. Punerea în practică a acestui mecanism complex implică, în principal, consecințe de natură economică și juridică.

De aceea, pentru a realiza un tablou relevant al mecanismelor care susțin fuziunile societăților, a fost necesară o cercetare amplă, care să se adreseze problematicii diversificate a unui asemenea instrument, în cadrul unui demers pluridisciplinar, istoric, juridic, economic. S-a ținut seama și de importanța demersurilor care preced recurgerea la fuziunea societăților, demersuri care se întâlnesc pe tărâmul negocierilor, ingineriilor economice, a considerentelor de natură financiară și fiscală.

În elaborarea tezei, am recurs la instrumente de cercetare variate, mai precis dezvoltări legislative naționale, europene, jurisprudența instanțelor naționale, europene statale și supra-statale, literatura de specialitate, dar și cazuri practice și ipoteze de lucru.

În debutul procesului științific, am definit și delimitat tema lucrării, fuziunea societăților, prin întocmirea unor liste de cuvinte-cheie, prin consultarea indexurilor de reviste, colecții de sumare, rezumate, prin sortarea bibliografiei pentru a facilita

cercetarea surselor de informare. Consultarea efectivă a resurselor de documentare, însoțită de structurarea informației prin intermediul fișelor de lectură, a constituit premisa elaborării propriu-zise a tezei.

În ceea ce privește procesul științific de cercetare, am aplicat metode calitative complexe și variate de cercetare aprofundată în domeniul științelor juridice, printre care metoda istorică, istorico-teleologică, metoda critic-comparativă, metoda logică, metoda deductiv-intuitivă sau metoda analogică.

Am acordat o importanță sporită cercetării istorice, având convingerea relevanței unui demers organizat, controlat, ale cărui elemente centrale presupun validitatea ideilor exprimate și tratarea obiectului istoric prin realitatea sa intrinsecă.

Pentru acest motiv, demersul nostru nu s-a limitat să analizeze procesul fuziunii în prezent, prin metode de cercetare transversale, ci a urmărit instituția juridică în discuție în evoluția sa temporală, prin metode de cercetare longitudinale.

3. Structura lucrării

Referitor la organizarea în concret a lucrării, aceasta este divizată în șapte capitole, împărțite pe secțiuni, cu diviziuni subsecvente.

Capitolul I redă aspecte esențiale privind modificarea societăților, din perspectiva condițiilor generale și a efectelor acestei instituții juridice. Concluziile privind modificarea societăților au fost redată atât în dimensiunea lor internă, dar și prin prisma dreptului comparat, care poate fi o sursă de inspirație pentru perfectarea legislației și a interpretărilor doctrinare și jurisprudențiale române.

Modificarea societăților privind activitatea economică, realizată practic prin modificarea actului constitutiv, în condițiile prevăzute de lege, este percepută ca o soluție avantajoasă, posibil a fi realizată cu minime consecințe negative.

Acesta este punctul de plecare pentru realizarea unei fuziunii, cadrul legal care cuprinde norme de drept comun aplicabile operațiunii fuziunii în lipsa normelor specifice. Prin urmare, abordarea subiectului modificării societăților în debutul demersului științific poate conferi acestuia din urmă o bază solidă pentru construcții elaborate la nivel legislativ, doctrinar și jurisprudențial în privința fuziunii societăților.

Modificarea societății privind activitatea economică apare ca o prerogativă recunoscută asociațiilor, care își manifestă voințele proprii în acest sens, mecanismul de realizare a concordanței voințelor fiind similar celui necesar constituirii societății.

Circumstanțele care impun modificarea societății sunt, în mod evident, ulterioare formării voinței sociale inițiale. Totuși, modificarea cadrului statutar nu reprezintă reflexia voinței sociale, ci a voințelor individuale ale asociațiilor.

Art. 153 din Legea nr. 31/1990, în forma inițială, impunea principiul simetriei condițiilor de fond și formă necesare modificării societății cu cele necesare constituirii

acesteia. *Inter alia*, aceasta presupunea unanimitatea de voințe pentru ambele acte juridice. Ulterior, unanimitatea necesară pentru constituirea societății nu a mai fost impusă modificării sale, în prezent aceasta fiind guvernată de principiul general al majorității de voințe¹.

În acest sens, s-a subliniat că, spre deosebire de mecanismul formării acordului de voință în dreptul comun al contractelor, care presupune concordanța tuturor voințelor juridice asumate atât pentru încheierea valabilă a actului juridic, cât și pentru modificarea acestuia², în materia modificării societăților privind activitatea economică este suficientă convergența majorității voințelor, cu distincțiile pe care le-am indicat în acest capitol.

Un principiu general desprins din reglementările în vigoare este acela al unicității personalității juridice a societății. Astfel, art. 205 din Legea nr. 31/1990 precizează că modificările actului constitutiv, *exempli gratia*, schimbarea formei societății sau prelungirea duratei acesteia, nu determină crearea unei persoane juridice.

Un corolar al acestei alegații este că nu se aduce atingere drepturilor și obligațiilor existente în patrimoniul societății în momentul modificării sale.

Capitolul al II-lea abordează problematica fuziunii, din perspectiva noțiunii și a formelor pe care le cunoaște această operațiune.

Rigoarea metodologică pentru cunoașterea în amănunt a fuziunii a impus cercetarea noțiunii, în cadrul acestui demers științific, și din perspectivă istorică.

Apariția unui astfel de instrument tehnico-juridic este consubstanțială unei evoluții economice diferite de cea existentă până în evul mediu timpuriu. Acumularea progresivă de capital în mâinile unor grupuri sociale restrânse a condiționat nașterea unor realități economice propice dezvoltării unui asemenea mijloc de dezvoltare a întreprinderilor.

Construcția istorică a fuziunii în Europa a putut fi înfățișată, în cuprinsul acestei lucrări, încă din secolele XVI-XVII, pe baza unor date referitoare la primele fuziuni care au condus la constituirea sau, după caz, dezvoltarea companiilor coloniale

¹ De fapt, principiul majorității este direct aplicabil societății pe acțiuni, potrivit art. 204 alin. (1) raportat la art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, respectiv și societății în comandită pe acțiuni, potrivit art. 187, art. 204 alin. (1) raportat la art. 114 alin. (1) și art. 115 alin. (2) din Legea nr. 31/1990. În cazul modificării societății cu răspundere limitată, este necesar votul tuturor asociaților, potrivit art. 192 alin. (2) din lege, iar în cazul societății în nume colectiv și al societății în comandită simplă, fiind necesară întrunirea unanimă a voințelor asociaților.

² A se vedea, în acest sens, art. 1270 alin. (2) din Codul civil adoptat prin Legea nr. 287/2009 republicată în M. Of., Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, care se referă la consimțământul mutual al părților necesar modificării sau încetării contractului. Anterior, acest principiu era consacrat de art. 969 alin. (2) din Codul civil de la 1864.

medievale. Este cazul Dutch East India Company³, East India Company⁴, Companie d'Occident⁵.

S-a precizat că pe teritoriul românesc, primele fuziuni au fost semnalate din secolul al XIX-lea, în legătură cu societățile de asigurări sau cu băncile populare.

Aceste reprezentări istorice ale primelor fuziuni au fost încadrate în realitățile economice și juridice de pe teritoriul pe care s-au manifestat, cu observarea faptului că ele au precedat recunoașterea pe cale legislativă a instituției fuziunii.

Așadar, recunoașterea contextului care a condus la apariția fuziunilor este de natură să confere identitate noțiunii, analiza sa retrospectivă fiind de natură să evidențieze poziția instituției în dreptul actual, dar și legătura sa indisolubilă cu evoluțiile realităților sociale și economice.

În continuare, noțiunea de fuziune a fost prezentată prin delimitarea față de alte operațiuni de restructurare, precum restructurările interne, cesiunea de titluri de participare sau de active, achizițiile de societăți prin efect de levier și societățile europene. Pentru definirea corectă a instituției juridice în discuție, am evidențiat și natura sa juridică, prin expunerea teoriilor avansate în doctrină: extinctiv-succesorală, modificativ-extinctivă și pur modificativă, dar și prin criticile aduse acestor teorii și dificultățile aplicării independente a acestora.

Am indicat, totodată, tipurile de fuziuni care decurg din aplicarea criteriilor strategiei industriale și financiare, concurențial-economic, motivației strategiei economice, formei juridice a societăților participante, naționalității societăților participante, sistemului de drept aplicabil sau transmiterii patrimoniului și al condițiilor de existență.

În cadrul **Capitolului al III-lea** au fost evidențiate condițiile legale ale realizării fuziunii, prin prisma principiilor generale care reglementează această materie, dar și prin descrierea operațiunii în cadrul etapelor componente procesului

³ În neerlandeză, „Verenigde Oostindische Compagnie”, s-a constituit în 1602 prin uniunea a șase companii independente din Țările de Jos. Aceste companii și-au început activitățile de comerț de condimente din Indiile de Est din 1595 și au împărțit, în acest scop, teritoriul care se întinde la Est de Capul Bunei Speranțe și la Vest de Strâmtoarea Magellan.

⁴ „The United Company of Merchants of England trading to the East Indies”, cunoscută și ca „Honourable East India Company”, companie colonială britanică constituită în 1702, ca urmare a semnării unui acord tripartit de fuziune (denumită „amalgamation”), la 22 iulie 1702, de două societăți coloniale și de stat – Marea Britanie.

⁵ În Franța acaparată de ideile economice ale lui John Law, la 28 august 1717, s-a înființat Compagnie d'Occident, prin decizia Consiliului de finanțe înregistrată la Parlament la 6 septembrie 1717. Aceasta se referea la acordarea unor privilegii comerciale pentru 25 de ani, inclusiv privilegii care anterior aparținuseră altor patru companii: Deuxieme Compagnie du Mississipi sau de la Louisiane, Deuxieme Compagnie du Canada sau du Castor, Quatrieme Compagnie du Senegal și Compagnie royale de Guinee sau de l'Assiente. În mai 1719, Compagnie d'Occident a absorbit Compagnie française des Indes Occidentales, ale Compagnie des Indes Orientales, du Sénégal, de Chine, de Barbarie et de la Mer du Sud și și-a modificat denumirea în Compagnie perpétuelle des Indes. Această elaborată operațiune financiară pusă la cale de John Law a fost autorizată printr-un edict, denumit de autorii din secolul al XVIII-lea drept „Edictul Reunirii”. A se vedea Henry Weber, *La compagnie française des Indes, 1604-1875*, Ed. Arthur Rousseau, Paris, 1904, p. 303.

juridic și economic: faza preliminară, decizia de principiu, proiectul de fuziune. Totodată, s-a acordat importanță mijloacele de protecție a asociațiilor sau acționarilor societăților participante la fuziune și a creditorilor.

Procedura prevăzută de lege pentru efectuarea unui astfel de reorganizări, presupune o serie de etape succesive: întocmirea proiectului de fuziune, avizarea și publicarea proiectului de fuziune și divizare, soluționarea eventualelor opoziții asupra proiectului de fuziune, informarea asociațiilor asupra fuziunii și hotărârea adunării generale asupra fuziunii.

Desigur, înainte de parcurgerea acestor etape legale, societățile trec printr-o fază preliminară, nepublică, a negocierilor, care este precedată sau care se finalizează prin emiterea unei decizii de principiu privind realizarea fuziunii, prin care sunt mandatați administratorii să negocieze și, eventual, să emită un proiect asupra fuziunii.

Părțile interesate dezvoltă împreună un concept operațional cu privire la viitoarea societate, după evaluarea reciprocă și pregătirea operațiunii în interiorul fiecărei societăți. Această etapă se definitivează prin elaborarea unui protocol/acord, redactat cu o anumită prudență din partea societăților care negociază și care cuprinde, *e.g.*, rata de schimb a titlurilor și a numărului de părți sociale sau de acțiuni care constituie aportul efectuat de fiecare societate.

Capitolul al IV-lea expune efectele fuziunii în raporturile dintre societățile participante, dar și față de asociați.

Principala consecință juridică a unei astfel de operațiuni este determinată de dizolvarea fără lichidare a societății care își încetează existența. Celelalte efecte juridice ale fuziunii, prevăzute expres de art. 250 alin. (1) lit. a)-c) din Legea nr. 31/1990, decurg din aceasta și se referă la transmisiunea universală sau cu titlu universal a patrimoniului societății dizolvate către societatea sau societățile beneficiare; atribuirea de acțiuni sau de părți sociale la societatea sau la societățile beneficiare către asociații societății care se dizolvă și faptul că societatea absorbită sau societățile care contopesc își încetează existența din momentul radierii din registrul comerțului.

Relativ la efectele fuziunii față de asociați, acestea pot fi rezumate prin faptul că, în cazul unei fuziuni prin absorbție, asociații societății absorbite sau ai societăților absorbite au vocația de a deveni asociați ai societății absorbante, iar în cazul fuziunii prin contopire, asociații societății care își încetează existența devin asociați ai societății nou constituite. Mai precis, asociații societății sau societăților care își transmit patrimoniul primesc părți sociale sau acțiuni la societatea beneficiară a operațiunii, potrivit regulilor de repartizare stabilite în proiectul de fuziune.

În cadrul capitolului, au fost prezentate totodată aspecte referitoare la data de la care produce efecte fuziunea între părți, dar și față de terți, precum și aspectele particulare ale efectelor fuziunii care decurg din legătura dintre societățile care fuzionează sau din existența unor titluri care conferă drepturi specifice.

Protecția salariaților societăților participante a fost dezbătută într-o parte distinctă, în considerarea caracterului său esențial pentru reușita operațiunii. În esență, consecințele juridice ale fuziunii cu privire la salariați, sunt supuse Legii nr. 67/2006 privind protecția drepturilor salariaților în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acestora. Dispozițiile art. 5 din această lege prevăd imperativ că drepturile și obligațiile cedentului, care decurg din contractele individuale de muncă și din contractul colectiv de muncă aplicabil, existente la data transferului, vor fi transferate integral cesionarului, acesta având și obligația de a respecta prevederile contractului colectiv de muncă aplicabil. Astfel, noua persoană juridică este obligată la prestarea tuturor drepturilor de natură salarială sau de altă natură pe care salariații le aveau anterior momentului fuziunii.

Capitolul al V-lea, dedicat nulității fuziunii, analizează această cauză de ineficacitate atât din perspectivă teoretică: natura juridică a acesteia, cât și din perspectivă practică, fiind menționate cauzele, procedura și efectele nulității fuziunii.

În lucrare, s-a arătat că nulitatea fuziunii reprezintă atât o *cauză de ineficacitate*, cât și o *sanctiune* care lipsește operațiunea de efectele contrarii normelor juridice edictate pentru realizarea valabilă a procesului de reorganizare a societăților/societății implicate. Astfel, aceasta intervine numai atunci când sunt nesocotite normele juridice care reglementează condițiile de validitate, de fond sau de formă, ale operațiunii.

Din reglementarea legală a nulității fuziunii, mai precis din dispozițiile art. 251 alin. (1) din Legea nr. 31/1991, se deduce *caracterul judiciar* al nulității operațiunii amintite. Astfel, textul legal prevede expres că nulitatea unei fuziuni poate fi declarată exclusiv prin hotărâre judecătorească, excluzând expres posibilitatea nulității amiabile în această materie.

În continuare, au fost analizate cazurile de nulitate privind lipsa controlului judiciar/administrativ și situația în care hotărârea uneia dintre adunările generale care supus votului proiectul de fuziune este nulă ori anulabilă.

În legătură cu termenul de declarare a nulității, am precizat că acesta este un termen de prescripție extintivă, că este supus instituției suspendării, întreruperii și a repunerii în termenul de prescripție, având în vedere faptul că legea nu prevede contrariul. Desigur, cauzele de drept comun de suspendare, de întrerupere și de repunere în termen, prevăzute de art. 2532, de art. 2537, respectiv de art. 2522 din

Codul civil, nu au deplină aplicare în situația fuziunilor, dat fiind specificul acestei operațiuni și subiectele care pot invoca nulitatea acestei operațiuni.

Reglementarea fuziunii transfrontaliere în Uniunea Europeană a fost redată în **Capitolul al VI-lea**, divizat în mai multe secțiuni care privesc istoricul reglementării, noțiunea și formele fuziunii, procesul de realizare a fuziunii și consecințele juridice ale acestor fuziuni.

Armonizarea normelor la nivelul Uniunii Europene în ceea ce privește fuziunile transfrontaliere a făcut obiectul unui proces îndelungat și laborios.

Rațiunea unei abordări suprastatale a instituției rezidă din necesitatea protejării intereselor asociațiilor și terților care ar fi impus să se introducă în dreptul intern al statelor membre dispoziții privind fuziunile, cu evocarea în special a dreptului la informare al acționarilor societăților care fuzionează și al creditorilor, inclusiv al deținătorilor de obligațiuni, a necesității extinderii garanțiilor recunoscute asociațiilor și terților privind fuziunile, în vederea asigurării certitudinii juridice în relațiile juridice și economice stabilite între societățile implicate într-o fuziune.

În principal, structura acestui capitol urmărește pașii metodologici adoptați cu privire la fuziunea internă.

În partea finală a tezei, **Capitolul al VII-lea**, am redat controlul fuziunii societăților din perspectiva dreptului concurenței.

Definirea concurenței eficiente este imposibil de realizat în mod absolut, fără a se lua în considerare perioada de referință și de realitățile pieței. De aceea, reglementările legislative aplicabile pieței în cauză sunt relevante și stabilesc limitele unei astfel de concurențe. Echilibrarea relațiilor economice este asigurată prin adoptarea unor reguli juridice privind noțiuni esențiale ale unei piețe aflate în concurență eficientă.

Fuziunea poate maximiza eficiența alocării resurselor în situația în care privește două întreprinderi care dețin monopol pe piață, una dintre acestea furnizând materia primă pentru producția celeilalte. Folosind un exemplu fictiv, susținem că o astfel de situație se întâlnește atunci când o întreprindere care produce autovehicule cu propulsie alternativă pe bază de toriu, care deține monopolul pe piața autovehiculelor de acest tip, absoarbe o întreprindere care îi furniza materialul conductor folosit la bobinajul motoarelor autovehiculelor, aceasta din urmă deținând, de asemenea, monopol pe piața materiei prime respective.

Se recunoaște, de asemenea, că eficiența productivă poate fi augmentată fie prin cantități mai mari de produse identice - fapt ce conduce la reducerea costurilor medii, fie prin diversificarea produselor pentru care se folosesc în parte aceleași materii prime – fapt ce determină reducerea costurilor totale.

Eficiența dinamică poate fi modificată în sens pozitiv prin fuziune care ar aduce laolaltă o întreprindere cu un nivel de cercetare fără echivalent pe piață, nesuținut pe deplin de producția proprie, și o întreprindere cu o capacitate de producție și distribuție foarte largă. Să presupunem, astfel, că o întreprindere care a cultivat cu succes în Europa un fruct exotic, pe care l-a adaptat și modificat genetic, fuzionează cu o întreprindere agricolă care deținea monopolul pentru cultivarea și distribuirea în Europa a altor fructe.

Așadar, fuziunile sunt apte în sine să influențeze pozitiv piețele pe care activează, ceea ce poate duce eventual la o bunăstare generală – deziderat final al instituirii unei piețe unice.

Chiar dacă nu pot fi interzise *ex ante* tocmai pentru considerentele anterior menționate, un sistem de control al acestora s-a impus treptat în sistemele juridice ale statelor lumii.

Pornind de la această ipoteză, am dezvoltat rațiunile unei atare reglementări, dar și istoricul acesteia în lume și în spațiul european, precum și cadrul legal actual în UE și în România. Complexitatea deosebită a temei acestui capitol ne-a impus să recurgem la metode de cercetare adecvate. Analiza realizată pornind de la istoricul reglementării atât la nivelul Uniunii Europene, cât și în sistemele de drept ale altor state considerate ca fiind relevante în privința dreptului concurenței a fost în măsură să asigure un edificiu solid pentru cunoașterea controlului concentrărilor.

Pentru conturarea unui tablou amănunțit al reglementării, am indicat definiții ale termenilor de întreprindere, concentrare și piață relevantă, am precizat condițiile notificării prealabile, detaliind ulterior procedura propriu-zisă de control și termenele aplicabile. O parte importantă din capitol a fost dedicată controlului exercitat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene asupra deciziilor Comisiei, respect controlului Curții de Apel în privința deciziilor Consiliului Concurenței.

În fine, în cadrul fiecărui capitol, am avut în vedere importanța remarcabilă a instituției de drept abordate, care ne-a permis să observăm faptul că necesitatea de dezvoltare a societății trebuie însoțită de un efort susținut de raționalizare a reglementărilor. Astfel, am justificat ideea de a susține, în România, un proces amplu de rafinare a cadrului legislativ în această materie și am propus concluzii concrete de modificare a acestuia.

4. Contribuții și propuneri de lege ferenda

În comparație cu dizolvarea societății și constituirea unei noi entități juridice, care să țină seama de interesele actuale ale asociaților, modificarea societății se arată,

de cele mai multe ori, ca fiind preferabilă, pentru considerente lesne de înțeles. Argumente în sprijinul acestei idei pot fi desprinse, cu cea mai mare ușurință, **Capitolul I** al lucrării, referitor la efectele modificării societății rezultate din supraviețuirea personalității juridice a acesteia.

Pentru a susține concluziile de rafinare a cadrului legislativ existent, am propus următoarele adaptări ale Legii nr. 31/1990:

În primul rând, am considerat utilă modificarea art. 193 alin. (3) din lege, în sensul ca acesta aibă următorul conținut: „[d]acă adunarea legal constituită nu poate adopta o hotărâre valabilă din cauza neîntrunirii majorității cerute de lege sau de actul constitutiv potrivit prevederilor art. 192 alin. (1) și (2) din lege, adunarea convocată ulterior se poate pronunța asupra ordinii de zi, indiferent de numărul de asociați și partea din capitalul social pe care asociații prezenți o reprezintă, cu excepția cazului în care actul constitutiv prevede altfel”.

Efectele pozitive pe care o astfel de adaptare legislativă le-ar atrage se referă, în opinia noastră, la rezolvarea controverselor din doctrină și din practica judiciară, atât cu privire la corelarea art. 193 cu art. 192 alin. (1) și (2) din lege, cât și cu privire la posibilitatea de a deroga, prin actul constitutiv, de la regula care stabilește condițiile adoptării hotărârii în situația unei noi convocări.

În al doilea rând, am apreciat că art. 3 din Legea nr. 31/1990 ar trebui să cuprindă încă un alineat cu următorul conținut: „(4) În cazul în care, anterior modificării societății, asociații care răspundeau pentru obligațiile sociale numai până la concurența capitalului social subscris au devenit asociați în societate în nume colectiv sau asociați comanditați în societatea în comandită simplă sau în societatea în comandită pe acțiuni, alin. (2) este aplicabil și obligațiilor sociale contractate anterior efectuării modificării, cu excepția situației în care creditorul a consimțit expres, prin act autentic, la modificarea societății”.

O altă recomandare de amendare a dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 31/1990 se referă la adăugarea unui alineat cu următorul conținut: „(5) Dacă, anterior modificării societății, asociații care răspundeau pentru obligațiile sociale în mod nelimitat și solidar au devenit asociați comanditari în comandită simplă sau în societatea în comandită pe acțiuni, acționari în societatea pe acțiuni ori asociați în societatea cu răspundere limitată, alin. (2) este aplicabil și obligațiilor sociale contractate anterior efectuării modificării, în afară de situația în care creditorul a consimțit expres, prin act autentic, la modificarea societății”.

Prin aceste propuneri de *lege ferenda* s-a încercat consacra legislația a unor concluzii exprimate pe parcursul lucrării, în urma consultării doctrinei și jurisprudenței în materie, consecvente ideii de a realiza un cadru legal predictibil și neechivoc.

Desigur, poate cea mai adecvată recomandare ar fi ca legiuitorul să consacre acestei problematici un capitol mai amplu, în care să adopte unele dintre soluțiile legislative care au fost aplicate deja cu succes în legislațiile altor state, cu tradiție mai îndelungată în domeniul codificării dreptului comercial.

Am observat astfel, că transformarea societăților este reglementată extensiv în dreptul francez, belgian sau spaniol, în beneficiul adresanților legii, dar și al practicienilor.

Ținând seama de cele expuse anterior, am conchis că reglementările actuale sunt perfectibile și că este necesar ca acestea să fie modificate în condițiile în care necesitățile practice o impun cu prisosință.

În cadrul **capitolului II**, s-a intenționat să se realizeze o introducere în problematica fuziunilor, prin evidențierea noțiunii, a naturii juridice, a formelor acestora.

Un aport deosebit al lucrării de față este realizarea unui istoric amplu al fuziunilor, care nu pare a se regăsi în doctrina de specialitate, română sau străină, cel puțin într-o abordare liniară care să cuprindă câteva secole și state diferite.

Astfel, începuturile fuziunilor au fost creionate încă din perioada societăților medievale, iar fuziunile care au condus la crearea Dutch East India Company în 1602, The United Company of Merchants of England trading to the East Indies în 1702, Compagnie d'Occident în 1719, constituie dovezi pe care le-am folosit pentru a argumenta, pe de o parte, originea veche a operațiunii, iar pe de alta faptul că acestea au constituit pilde importante care au condus la stabilirea unor limite economice și juridice pentru astfel de operațiuni.

Capitolul III și-a propus o descriere a procesului de realizare a fuziunii, din perspectiva dispozițiilor Legii nr. 31/1990, a practicii judecătorești interne și europene și a doctrinei.

Observând existența unei controversate doctrine cu privire la necesitatea existenței unui mandat expres acordat administratorilor pentru elaborarea proiectului de fuziune, am propus *de lege ferenda* modificări cu privire la art. 241 și la art. 242 alin. (1) din lege.

În urma analizei efectuate prin prezenta lucrare, putem conchide că, dată fiind diversitatea finalităților urmărite prin fuziune, această operațiune reprezintă un instrument eficace pentru un număr important de ipoteze de lucru: reorganizarea structurii unui grup de societăți, realizarea unei scheme de concentrări pe verticală sau orizontală, voința de dezvoltare a societății absorbante, infuzie de capital etc.

Indiferent de scopurile urmărite, fuziunea presupune o uniune completă⁶ între societățile participante, ceea ce determină modificări juridice, economice și financiare profunde.

Tocmai pentru că realizarea acestui deziderat trebuie planificat în detaliu, cu respectarea drepturilor creditorilor și ale acționarilor/asociaților, procesul de fuzionare presupune o serie de etape succesive, anevoioase de multe ori, care se pot desfășura pe perioada a câtorva luni, faza preliminară a negocierilor temporizând operațiunea, uneori și pe parcursul a câtorva ani.

Desigur, reușita unei fuziuni nu implică doar finalizarea procesului de realizare a acesteia, ci, pe termen lung, trebuie să asigure profit și capacitatea de supraviețuire într-un mediu concurențial. Pentru aceste motive, imperativele procedurii sunt numeroase și presupun, e.g. integrarea noilor active în cadrul structurii unice rezultată ca urmare a fuziunii, raționalizarea activităților comerciale, punerea în practică a unor noi strategii de dezvoltare.

În prezent, însă, dată fiind preocuparea existentă la nivelul Uniunii Europene pentru realizarea unui cadru coerent și eficient al fuziunilor, inclusiv prin acordarea de garanții creditorilor, acționarilor/asociaților, salariaților, cu asigurarea unei certitudini juridice în raporturile dintre societățile implicate, țara noastră beneficiază de dispoziții legale care nu sunt descurajante pentru societățile care intenționează să se angajeze într-un astfel de proces.

Capitolele IV și V cuprind o analiză a efectelor fuziunii societăților privind activitatea comercială, precum și nulitatea unei astfel de operațiuni dintr-o dublă perspectivă, teoretică și practică.

Deși legea română cuprinde o reglementare amplă a problematicilor amintite, reglementările sunt perfectibile.

Astfel, *de lege ferenda*, considerăm că s-ar impune să se precizeze și să se delimiteze cauzele de suspendare, întrerupere și repunere în termen referitoare la termenul de prescripție extinctivă prevăzut la art. 251 alin. (3) din Legea nr. 31/1990. Cauzele de drept comun nu sunt adaptate specificului operațiunii și nici raportate la subiectele care se pot angrena într-o procedură de anulare sau de declarare a nulității fuziunii. Totodată, având în vedere dezideratele de menținere a securității juridice, a previzibilității și a creării unui instrument atractiv pentru societățile care vor să se

⁶ M. Fleureau, *Les fusions de sociétés d'assurances*, Thèse, Paris, 1933, p.1. Pornind de la definiția comună a termenului de fuziune, care presupune „un melanj intim, o uniune completă între două sau mai multe lucruri, ale căror elemente constitutive se reunesc dând naștere unui nou produs”, autorul a reflectat asupra naturii noului produs, care poate fi diferit de elementele sale componente, „ca bronzul față de cupru sau, dimpotrivă, poate primi influența predominantă a unuia dintre ele, precum aliajul dintre aur și cupru”.

reorganizeze, aceste cauze care determină, în final, temporizarea procedurii referitoare la fuziune trebuie să fie limitativ prevăzute de lege.

Capitolul VI cercetează fuziunea transfrontalieră în reglementarea Uniunii Europene.

După o îndelungată perioadă de stagnare, când factorii politici decidenți la nivel european s-au rezumat să tatoneze doar terenul fuziunilor transfrontaliere, după adoptarea Regulamentului 2157/2001 și a Directivei 2005/56/CE, mobilitatea europeană a societăților privind activitatea comercială este, în sfârșit, încurajată.

Totuși, reglementările Directivei 2005/56/CE au fost apreciate ca fiind complexe, dar necuprinzătoare, astfel că societățile aleg de multe variante alternative pentru a cuceri noi piețe geografice, cum ar fi transformările transfrontaliere⁷.

Trebuie să se remarce faptul că succesul oricărui instrument „supranațional” depinde, în mod necesar, de măsura în care societățile din întreaga Uniune vor considera că acesta este o opțiune mai convenabilă decât cele existente în legislațiile naționale. Dispoziții neechivoce care oferă răspuns cu celeritate la diversele probleme ivite în practică, lipsa dezavantajelor majore în comparație cu alte instrumente și recunoașterea necondiționată în toate jurisdicțiile statelor membre sunt ingrediente esențiale pentru ca un astfel de instrument să devină preferat.

În prezent, părțile interesate au început să raporteze o anumită satisfacție privind reglementările referitoare la fuziunea transfrontalieră, pe care o consideră un pas important spre o piață unică mai vibrante și robuste⁸.

În privința ansamblului reglementării române a fuziunii transfrontaliere, legiuitorul a transpus destul de fidel normele legislației secundare a Uniunii, cu excepția prevederilor referitoare la nulitatea operațiunii, pe care le-a redactat în oglindă cu cele referitoare la fuziunea internă, omițând însă a observa că, dată fiind imposibilitatea pronunțării sau constatării nulității fuziunii⁹ după data la care aceasta devine efectivă, acestea sunt lipsite de aplicabilitate practică.

⁷ Pentru detalii privind acest aspect, a se vedea, Frank Wooldridge, „The 10th company law Directive on cross border mergers”, *Company Law*, nr. 27/2006, Westlaw UK, Londra, p. 310.

⁸ A se vedea în acest sens *Studiul privind aplicarea Directivei fuziunilor transfrontaliere, realizat de Directoratul General pentru Piață Internă și Servicii, Uniunea Europeană*, septembrie 2013, disponibil online, la adresa: http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/mergers/131007_study-cross-border-merger-directive_en.pdf.

⁹ A se vedea, în acest sens, art. 17 din Directiva 2005/56, care prevede, în traducerea oficială română că *fuziunea transfrontalieră care intră în vigoare în conformitate cu articolul 12 nu poate fi declarată nulă de drept*. De fapt, verificând celelalte versiuni lingvistice, se constată că nicio cauză de nulitate nu poate produce efecte după data la care fuziunea transfrontalieră se definitivează. Astfel, a se vedea versiunea în limba franceză: „[l]a nullité d'une fusion transfrontalière ayant pris effet conformément à l'article 12 ne peut être prononcée”, pe cea în limba engleză: „[a] cross-border merger which has taken effect as provided for in Article 12 may not be declared null and void”.

În consecință, am propus *de lege ferenda*, în cadrul acestei lucrări, abrogarea acestor dispoziții, pentru ca astfel de prevederi să nu contribuie la caracterizarea cadrului legal al fuziunilor transfrontaliere ca fiind stufos, complex și departe de realitățile practice ale operațiunii.

Capitolul VII reflectă, în mod divizat, dimensiunea europeană și internă a controlului fuziunii societăților.

Caracterul de originalitate al lucrării este evidențiat în această parte a lucrării, care folosește cele mai recente dezvoltări jurisprudențiale, doctrinare și, mai ales, dezvoltările cazuisticii Comisiei în cadrul mecanismului de control al fuziunilor.

Sistemele de drept al concurenței s-au multiplicat în ultimele decenii exponențial, fapt ce a condus, *inter alia*, la un mai bun control al concentrărilor. Totuși, experiența relativ restrânsă temporal și cantitativ a Uniunii Europene și a statelor membre în acest domeniu, comparativ cu cea a Statelor Unite ale Americii, faptul că dreptul concurenței, în general, și controlul fuziunilor, în special, trebuie să se adapteze dezvoltărilor tehnologică și industrială rapid și eficient, determină importanța revizuirii legislației periodice.

În plus, am arătat caracterul îndoielnic al posibilităților reale de aplicare a măsurilor de restabilire a situației anterioare concentrării, prevăzute de lege ca măsuri principale: dizolvarea fuziunii, respectiv cesionarea acțiunilor sau activelor dobândite.

În opinia noastră, dizolvarea fuziunii este o măsură derogatorie de la regimul ineficienței operațiunii în dreptul comun, nefiind necesar să se considere că aceasta este o formă a nulității fuziunii prevăzute în Legea nr. 31/1990, ci o instituție juridică distinctă, în pofida unei nefericite terminologii, precum și a unei soarte fragile, date de o importantă inaplicabilitate practică. Aceasta întrucât dacă s-au produs efectele fuziunii înseamnă și că s-a produs dizolvarea societății absorbite sau a societăților participante, fără lichidare și radierea acesteia/acestora din Registrul Comerțului. Or, astfel de efecte sunt ireversibile în stadiul de față al legislației.

De lege ferenda, am propus fie ca procedura dizolvării fuziunii să fie reglementată în detaliu și corelată cu dispozițiile legale aplicabile în cauză, privind Registrul Comerțului și Legea Societăților, fie ca această sancțiune să fie dată uitării, în considerarea unui nou sistem de sancțiuni, mai eficiente.

Din analiza cazuisticii ample a Comisiei, mai ales prin reflectarea asupra duratei procedurii etapizate, am conchis că ar fi necesar, pentru eficientizarea întregului proces, să se descurajeze deschiderea Fazei 2 a procedurii. Aceasta din urmă, temporizează inutil, în unele cazuri, decizia finală asupra fuziunii, din moment ce durează câteva luni. Or, dacă s-ar cerne mai bine situațiile care se pretează unei analize ulterioare, s-ar obține o mai bună punere în valoare a resurselor Comisiei. Realizarea în practică a acestei idei ar fi posibilă prin sugerarea părților implicate să renunțe la

notificarea depusă încă din prima etapă. Încurajarea acestora în sensul dorit s-ar putea obține prin sporirea mijloacelor pe care le are la îndemână Comisia în prima fază a procedurii, în special printr-un acces optim la informațiile necesare analizei.

5. Limitele demersului științific

Apreciem că prezenta lucrare poate constitui un punct de pornire ambițios pentru cercetări viitoare în domeniile conexe ale dreptului financiar și fiscal și ale dreptului proprietății intelectuale. Aprofundarea consecințelor fuziunii în aceste planuri a fost limitată de consumul oricum ridicat al resurselor utilizate pentru demersul de față, dar și de amplitudinea preconizată a cercetării în aceste domenii.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

I. Cursuri. Tratate. Monografii (limba română)

1. **Angheni Smaranda**, *Drept comercial*, Ed. Oscar Print, București, 1997
2. **Angheni Smaranda**, *Drept comercial. Profesioniștii-comercianți*, Ed. C.H. Beck, București, 2013
3. **Angheni Smaranda, Volonciu Magda, Stoica Camelia, Lostun Monica Gabriela**, *Drept comercial*, Editura Oscar Print, București 2000
4. **Băcanu Ion**, *Capitalul social al societăților comerciale*, Ed. Lumina Lex, București, 1999
5. **Belu Magdom, M.-L.**, *Drept comercial*, Ed. Hamangiu, București, 2003
6. **Bîrsan Corneliu, Dobrinoiu Vasile, Țiclea Alexandru, Toma Mircea, Tufan Constantin**, *Societățile Comerciale*, ediție revăzută și adăugită, vol. I, Casa de editură și presă Șansa SRL, București 1995
7. **Bîrsan Corneliu, Dobrinoiu Vasile, Țiclea Alexandru, Toma Mircea, Tufan Constantin**, *Societățile comerciale. Vol. I. Ediție revăzută și adăugită*, Ed. Șansa S.R.L., București, 1995
8. **Vasile Bogza, Ilie Puia, Radu Vasile, Eduard Ribczuc**, *Istoria economiei românești*, Academia de Studii Economice, București, 1991
9. **Gabriel Boroi, Liviu Stănciulescu**, *Instituții de drept civil în reglementarea noului Cod Civil*, editura Hamangiu, București, 2012
10. **Cârcei Elena**, *Societățile comerciale pe acțiuni*, Ed. All Beck, 1999
11. **Călin, D.**, *Regimul juridic al societăților de investiții*, Ed. Hamangiu, București, 2014
12. **Căpățână Octavian**, *Societățile comerciale*, Editura Lumina Lex, București, 1991
13. **Cărpenaru, Stanciu, David, Sorin, Predoiu, Cătălin, Piperea, Gheorghe**, *Legea societăților comerciale. Comentariu pe articole*, ediția a 3-a, Editura C.H. Beck, București, 2006

- 14. Cărpenaru, Stanciu, David Sorin, Predoiu Cătălin, Piperea Gheorghe**, *Legea societăților comerciale. Comentariu pe articole*, Ediția 5, Ed. C.H. Beck, București, 2014
- 15. Cărpenaru, Stanciu, Predoiu, Cătălin, David Sorin, Piperea Gheorghe**, *Societățile comerciale. Reglementare. Doctrină. Jurisprudență*, Ed. All Beck, București, 2002
- 16. Cărpenaru, Stanciu D.**, *Drept comercial român*, ediția a 6-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2007
- 17. Cărpenaru, Stanciu D.**, *Tratat de drept comercial român. Conform noului Cod civil*, Ed. Universul Juridic, București, 2014
- 18. Cărpenaru, Stanciu D.**, *Tratat de drept comercial român*, Ediția a V-a, actualizată, Ed. Universul Juridic, București, 2016
- 19. Ciutacu, Florin**, *Codul comercial român adnotat*, ed. a 2-a, Ed. Sigma, 2001, p. 181.
- 20. Constantinescu, N.N.**, *Istoria Economică a României. De la începuturi până la cel de-al doilea război mondial*, editura Economică, 1997
- 21. Coman, G.**, *Concurența în dreptul intern și european*, Ed. Hamangiu, București, 2011
- 22. Costin, N. Mircea; Deleanu, Sergiu**, *Dreptul societăților comerciale*, ediția a 2-a, revăzută și completată, Editura Lumina Lex București, 2000
- 23. Cucu, C.; Gavriș, Marilena-Veronica; Bădoiu, Cătălin-Gabriel; Haraga, Cristian**, *Legea societăților comerciale nr. 31/1990*, Ed. Hamangiu, București, 2007
- 24. Dragomirescu, Toma**, *Istoricul băncilor din România și al tuturor instituțiilor de credit și societăți de asigurări, urmat de o statistică generală*, editura Speranța. Institut de Arte Grafice, București, 1908,
- 25. Dumitrescu, M.A.**, *Codul de comerț comentat*, București, 1916, vol. III
- 26. Duțescu, C.**, *Drepturile acționarilor*, Ed. Lumina Lex, București, 2006
- 27. Dumitru, M.**, *Dreptul concurenței*, Ed. Institutul European, Iași, 2011
- 28. Fiñescu, I.N.**, *Curs de Drept comercial*, editat de Al.Th. Doicescu, București 1929

29. **Georgescu, I.L.**, *Drept comercial român*, vol. II, Ed. All Beck, București, 2002
30. **Gheorghe, Carmen Adriana**, *Drept bancar*, ediția a 3-a, Ed. C.H. Beck, 2014
31. **Gheorghe, Cristian**, *Drept comercial român*, Ed. C.H. Beck, București, 2013
32. **Gheorghe, Cristian**, *Dreptul pieței de capital*, Ed. C.H. Beck, București, 2009
33. **Hinescu, Arcadia**, *Fuziunea societăților*, editura Hamangiu, București, 2016
34. **Nemeș, Vasile**, *Dreptul asigurărilor*, Ed. Universul Juridic, București, 2010
35. **Nemeș, Vasile**, *Dreptul asigurărilor. Curs Universitar*, Ed. Hamangiu, București, 2012
36. **Nemeș, Vasile**, *Drept comercial. Conform noului Cod civil*, Ed. Hamangiu, București, 2012
37. **Pătulea, Vasile; Turianu, Corneliu**, *Curs de drept comercial roman*, Ed. All Beck, București, 1999
38. **Piperea, Gheorghe**, *Societăți comerciale, piață de capital. Aquis comunitar*, Ed. All Beck, București, 2005
39. **Piperea, Gheorghe**, *Drept comercial*, vol. I, Ed. Ch. Beck, București, 2008
40. **Piperea, Gheorghe**, *Legea concordatului*, Ed. Wolters Kluwer, București, 2010
41. **Piperea, Gheorghe**, *Drept comercial. Întreprinderea în reglementarea NCC*, Ed. C.H. Beck, București, 2012
42. **Săuleanu, L.**, *Societăți comerciale – Adunările generale ale acționarilor*, Ed. Hamangiu, București, 2008
43. **Săuleanu, L.**, *Societăți comerciale. Studii*, Ed. Hamangiu, București, 2012
44. **Schiau, Ioan; Prescure, Titus**, *Legea Societăților comerciale nr. 31/1990. Analize și comentarii pe articole*, Ed. Hamangiu, 2007
45. **Stănciulescu, Liviu; Nemeș, Vasile**, *Dreptul contractelor civile și comerciale în reglementarea noului Cod civil*, Editura Hamangiu, București, 2013

46. Șcheaua, Marius, *Legea societăților comerciale nr. 31/1990 comentată și adnotată*, Editura All Beck, București, 2000

47. Șcheaua, Marius, *Legea societăților comerciale*, Ed. Rosetti, București, 2002

48. Todirașcu, Ștefan T., *Despre origina și natura juridică a Băncii Naționale a României. Studiu de doctrină și jurisprudență*, ed. Olimpul, București, 1936

49. Turcu Ion, *Teoria și practica dreptului comercial român, vol. 1 și 2*, Editura Lumina Lex, București 1998

50. Turcu, Ion, *Tratat teoretic și practic de drept comercial. Volumul III*, Ed. C.H. Beck, București, 2009

51. Voicu, C., *Istoria statului și dreptului românesc*, Ed. Universul Juridic, București, 2006

52. Vonica, Romul Petru, *Dreptul societăților comerciale*, ediția a II-a revăzută și completată, Ed. Lumina Lex, 2000

II. Cursuri. Tratamente. Monografii (limbi străine)

1. Arden, Mary, *Common Law and Modern Society: Keeping Pace with Change*, Oxford University Press, 2015

2. Artigas, Fernando Rodrigues, editor, *Modificaciones Estructurales de las Sociedades Mercantiles*, Ed. T. I, Aranzadi, Pamplona, 2009

3. Peter Auber, *An Analysis of the Constitution of the East-India Company, and of the Laws Passed by Parliament for the Government of Their Affairs, at Home and Abroad: To which is Prefixed, a Brief History of the Company, and of the Rise and Progress of the British Power in India*, Londra, Ed. Kingsbury, Parburg, and Allen, J. M. Richardson, and Harding and Company, 1826

4. Barnard, Catherenine; Odudu, Okeoghene (Ed.), *Combridge Yearbook of European Legal Studies*, vol. 12., 2009-2010, Hart Publishing, 2010

5. Barthelemy Mercadal, M., Philippe Janin M., *Memento pratique, Sociétés commerciales*, Ed. Francis Lefevre, Paris, 1995

6. Beisel, W., Klumpp, HH., *Der Unternehmenskauf*, 3 Auf., CH Beck, Munchen

7. Belén Campuzano Laguillo, Ana; Cortes Dominguez, Luis Javier; Perez Troya, Adoracion; Rojo, Ángel, *Las modificaciones estructurales de las*

societades mercantiles, format electronic DUO pentru Thompson Reuters, Ed. Aranzadi, Pamplona, 2015

8. Beneyto-Pérez, José M^a, Largo Gil, Rita, editori și Hernández Sainz, Esther, coordonator, *Transmisiones de empresas y modificaciones estructurales de sociedades*, Ed. Bosch, Barcelona, 2010

9. Broberg, Morten P., *Broberg on the European Commission's Jurisdiction to Scrutinise Mergers* (European Monographs 16), Kluwer Law International, Editia a IV-a, 2013

10. Bryer, Lanning; Seminsky, Melvin, *Intellectual Property Assets in Mergers and Acquisitions*, Wiley, 2001

11. Le Canu, Paul-Louis, Dondéro, Bruno, *Droit des sociétés*, Ed. LGDJ, 6e édition (23 décembre 2014), Paris, 2014

12. Cagnasso, Oreste; D'Arrigo, Marco; Gallarati, Alberto; Panzani, Luciano; Quaranta, Mariateresa, *Transformazione, fusione e scissione*, Giuffrè Editore, Milano, 2012

13. Caviedes, C., *Control de fusiones en Derecho Comparado*, Editorial Académica Española, Madrid, 2015

14. Caussain, J.J., *Des fusions transfrontalières dans l'Union Européenne, droit bancaire et financier*, Mélanges AEDBF-France II, Banque éditeur, 1999

15. Ceddaha, Franck, *Fusions, Acquisitions, Scissions. 4e édition*, Ed. Economica, Paris, 2013

16. Chadefaux, Martial, *Les fusions des sociétés. Régimes juridique et fiscal. 8e édition*, Groupe Revue Fiduciaire, Paris, 2016

17. Conac, Pierre-Henri, *Fusions transfrontalières de sociétés*, Larcier, Luxemburg, 2011

18. Copper Royer, Eddy, Jacques și Jean *Traité des sociétés. Tome premier. Historique de la notion de société*, Librairie du Recueil Sirey, 1938

19. Cozian, Maurice, Viandier, Alain, Deboissy, Florence, *Droit des sociétés*, ediția a 15-a, Editura Litec, Paris 2002

20. Cozian, Maurice; Viandier, Alain; Deboissy, Florence, *Droit des sociétés*, Ed. Lexis Nexis, Paris, 2016

21. Damy, G., *Aspects juridiques des fusions et acquisitions bancaires nationales et européennes*, LexisNexis, Montpellier, 2005

22. Dana-Demaret. S; Reinhard, Y., *Lexique de droit des sociétés et des groupements d'affaires*, Dalloz, 1993

- 23. Davies, Stephen; Lyons, Bruce**, *Mergers and Merger Remedies in the EU: Assessing the Consequences for Competition*, Edward Elgar Publishing Ltd, Londra, 2007
- 24. Dana-Demaret, S., și Reinhard, Y.**, *Lexique de droit des sociétés et des groupements d'affaires*, Dalloz, 1993
- 25. Delvaux, Thierry; Fayt, Audrey; Gol, Déborah; Pasteger, David; Simonis, Mathieu; Thirion, Nicolas**, *Droit de l'entreprise*, Éditions Larcier, Paris, 2013
- 26. Demaria, Cyril**, *Introduction to Private Equity: Venture, Growth, LBO and Turn-Around Capital*, Wiley Finance, 2013, p. 156-158
- 27. Dondero, B.**, *Droit des sociétés*, Dalloz, Hypercours, 2009
- 28. Duquesne, F.**, *Droit des sociétés commerciales (Paradigme - Manuels)*, Éditions Larcier, 2e édition (27 octobre 2015), ediție electronică, format Kindle, Paris, 2015
- 29. Esteban Ramos, L.M.**, *Los Acreedores Sociales ante los Procesos de Fusión y Escisión de Sociedades Anónimas: Instrumentos de Protección*, Ed. Aranzadi, Madrid, 2007
- 30. Fitoussi, Jean-Paul** (ed.), *Economics in a Changing World. Volume 5: Economic Growth and Capital Labour Markets*, Palgrave Macmillan UK, Londra, 1995
- 31. Fox, Eleanor M.**, *The Competition Law of the European Union in Comparative Perspective: Cases and Materials (American Casebook Series)*, West Publishing, 2009.
- 32. Furse, Mark**, *The Law of Merger Control in the EC and the UK*, Hart Publishing, Londra, 2007
- 33. Gavalda, Cristian; Parleani, Gilbert**, *Droit des affaires de L., Union Européenne*, Editura Litec, Paris 2006
- 34. Germain, M., Magnier, V.**, *Traité de droit commercial : Tome 1, Volume 2, Les sociétés commerciales*, Ed. LGDJ, 19e édition (7 avril 2009), Paris, 2009
- 35. Gille, Bertrand**, *Recherches sur la formation de la grande entreprise capitaliste*, Paris, SEVPEN, 1959
- 36. Gillet, Jean-Claude**, *Les associations, des espaces entre utopies et pragmatismes*, Presses Universitaires de Bordeaux, Bordeaux, 2001
- 37. González-Meneses, Manuel; Álvarez Royo-Villanova, Segismundo**, *Modificaciones Estructurales de las Sociedades Mercantiles*, Ed. Dykinson, Madrid, 2011

- 38. Guthrie, William**, *A New System of Modern Geography: or, A Geographical, Historical, and Commercial Grammar, and Present State of the Several Nations of the World*, vol. I, Philadelphia: Printed for Mathew Carey, 1794-1795
- 39. Guyon, Yves**, *Droit des Affaires, Tome I. Droit Commercial Général et sociétés*, 8 édition, Paris, 1994
- 40. Lerner, A. P.**, „The Concept of Monopoly and the Measurement of Monopoly Power”, *The Review of Economic Studies*, 1934, vol. 1, nr. 3, Londra, p. 157-175
- 41. Hachl, J.P.**, *Les techniques de renflouement des entreprises en difficulté*, Paris, 1982
- 42. Hautcoeur, Pierre-Cyrille**, *Le marché financier français au XIXe siècle: Récit*, Publications de la Sorbonne, Paris, 2007
- 43. Henrich, D.**, *Vorvertrag, Optionsvertrag, Vorrechtsvertrag*, De Gruyter, Berlin, 1965
- 44. Hitt, M.A. Jeffrey S. și Harrison, R.**, *Mergers and acquisitions: a guide to creating value for stakeholders*, Oxford University Press, Londra, 2001
- 45. Hoeg, Dorte**, *European Merger Remedies: Law and Policy*, Hart Publishing, Londra, 2013
- 46. Hölters, W.**, *Handbuch des Unternehmens- und Beteiligungskaufs*, 4 Auf., Koln, 1996
- 47. Horn, Norbert; Kotz, Hein; Leser, Hans G.**, *German Private and Commercial Law. An Introduction*, Clarendon Press, Oxford, 1982
- 48. Jauffret, A.**, *Manuel de droit commercial*, Librairie générale de droit et de jurisprudence, Paris, 1977
- 49. von Johow, R. și Ring, V.**, *Kammergericht, Beschluss din 18 februarie 1901 – I Y 61/01, Jahrbuch für Entscheidungen des Kammergerichts in Sachen der freiwilligen Gerichtsbarkeit in Kosten-, Stempel- und Strafsachen*, Ed. Franz Vahlen, Berlin, 1901
- 50. Khemani, R.S.; Stansbury, W.T.**, *Historical Perspectives on Canadian Competition Policy*, The Institute for Research on Public Policy, Halifax, 1991
- 51. Korah, Valentine**, *An Introduction Guide to EEC Competition Law and Practice. 3rd Edition*, ESC Publishing Limited, Oxford, 1986, p. 5
- 52. Le Cannu, Paul; Dondero, Bruno**, *Droit de sociétés. 6e édition*, LDGJ, Issy-les-Moulineaux, 2015

- 53. Mäntysaari, Petri**, *The Law of Corporate Finance: General Principles and EU Law, Volume III: Funding, Exit, Takeovers*, Ed. Springer, Heidelberg, 2010, p. 272.
- 54. Marti Moya, Vanessa**, *El procedimiento de fusion de las sociedades mercantiles: preparacion, adoptacion e impugnacion del acuerdo*, Editorial Comares, Granada, 2010
- 55. Menjucq, M.**, *Droit international et europeen des societes*, Domat, Montchrestien, 2008
- 56. Merle, Philippe**, *Droit commercial. Societies commerciales*, ediția a 7-a, Ed. Dalloz, Paris, 2000
- 57. Merle, Philippe**, *Droit commercial. Sociétés commerciales*, ediția a 19-a, format electronic pentru Kindle, Ed. Dalloz, Paris, 2016
- 58. Meyer, Olivier**, Guillaume Schier, *Fusions Acquisitions. Stratégie. Finance. Management. 4e édition*, Dunod, Paris, 2012
- 59. Moyer, R.C.; Jame, R.; McGuigan, W., și Kretlow, J.**, *Contemporary Financial Management*, CA: Cengage Learning, 2009
- 60. Sierra Noguero, Eliseo**, Curso de Derecho Mercantil (Grado de Relaciones Laborales), ediția a 4-a, Universidad Autonoma de Barcelona, 2009
- 61. Raybould, David M.; Firth, Alison**, *Law of Monopolies. Competition Law and Practice in the USA, EEC, Germany and the UK*, Graham and Trotman, Londra, 1991
- 62. Riddick, John F.**, *The History of British India: A Chronology*, Greenwood Publishing Group, Londra, 2006
- 63. Rivoire, Jean**, *Histoire de la Banque*, Presses Universitaires de France, Paris, 1984
- 64. Robbins, Lionel**, *An Essay on the nature and significance of Economic Science*, Macmillan & Co. Publishing, Londra, 1937
- 65. Rodrigues Artigas, Fernando**, editor, *Modificaciones Estructurales de las Sociedades Mercantiles*, Ed. T. I, Aranzadi, Pamplona, 2010
- 66. Rusu, Cătălin Ștefan**, *European Merger Control: The Challenges Raised by Twenty Twenty Years of Enforcement Experience*, Kluwer Law International, 2010
- 67. Verhoeven, R.**, *La pratique des sociétés*, vol. II, Ed. Kluwer, Waterloo, 2007
- 68. Verlhac, Jérôme**, *Droit associatif européen*, Editura Larcier, Paris, 2012

- 69. Winandy, Jean-Pierre**, *Manuel de droit des sociétés*, Ed. Legitech-Éditions Juridique & Fiscales, Luxemburg, 2011, p. 786.
- 70. Beneyto Pérez, José M^a, Largo Gil, Rita**, editori și **Hernández Sainz, Esther**, coordonator, *Transmisiones de empresas y modificaciones estructurales de sociedades*, Ed. Bosch, Barcelona, 2010.
- 71. Mäntysaari, Petri**, *The Law of Corporate Finance: General Principles and EU Law, Volume III: Funding, Exit, Takeovers*, Ed. Springer, Heidelberg, 2010
- 72. Marshall, P.J.; Alaine Low**, ed., *The Oxford History of the British Empire: Volume II: The Eighteenth Century*, Oxford University Press, 1998
- 73. Masquefa, Christine**, *La Restructuration*, Librairie générale de droit et de jurisprudence, Paris, 2000
- 74. McLean Magwood, John**, *Competition law of Canada: development of common law, statutory and voluntary combines remedies, constitutional proposals and American comparisons*, Carswell, 1981
- 75. Montalenti, Paolo**, *Il leverage buyout*, Ed. Giuffrè, Milano, 1991
- 76. Rouseva, Ekaterina**, *Rethinking Exclusionary Abuses in EU Competition Law*, Hart Publishing, Oxford și Portland, 2010
- 77. Richard Routier**, *Les fusions de sociétés commerciales. Prolegomènes pour un nouveau droit, les rapprochements*, Librairie générale de droit et de jurisprudence, Paris, 1994
- 78. Di Sabato, Franco**, *Manuale delle società*, Ed. UTET, Torino, 1996
- 79. Di Sabato, Franco**, *Diritto delle società*, Ed. Giuffrè, Roma, 2005
- 80. Schwalbe, Ulrich; Zimmer, Daniel**, *Law and Economics in European Merger Control*, Oxford University Press, Oxford, 2009
- 81. Spera, Pietro**, *La società di fatto. Recenti orientamenti giurisprudenziali*, Giuffrè Editore, Milano, 2008
- 82. Weyn, Claudine**, editor, *Lexique Sociétés Commerciales édition 2007*, Ed. Wolters Kluwer Belgium, Waterloo, 2007
- 83. Bernd W. Wirtz**, editor, *Handbuch Mergers & Acquisitions Management*, Gabler, Wiesbaden, 2006
- 84. Tilquin, T., și Simonart, V.**, *Traité des sociétés*, vol. I, Ed. Kluwer Éditions Juridique Belgique, Diegem, 1996, p. 46.
- 85. Tripier, Louis**, *Commentaire de la loi du 24 juillet 1867 sur les sociétés. Tome 1*, Editura Muzard, Paris, 1867

86. Tracy, James D., *The Political Economy of Merchant Empires: State Power and World Trade, 1350-1750*, Cambridge University Press, 1997

87. Verhoeven, R., *La pratique des sociétés*, vol. II, Ed. Kluwer, Waterloo, 2007

88. Viallard, Virginie, *Le critère d'appréciation substantielle des concentrations. Étude comparée des droits communautaire et américain*, Dalloz, Paris, 2007

89. Vink, Markus P. M., *Encounters on the Opposite Coast: The Dutch East India Company and the Nayaka State of Madurai in the Seventeenth Century (European Expansion and Indigenous Response)*, Brill Academic Pub, Leiden, 2015

90. Wallace, Cynthia, *The Multinational Enterprise and Legal Control: Host State Sovereignty in an Era of Economic Globalization*, Martinus Nijhoff, Haga, 2002

91. Weber, Henry, *La compagnie française des Indes, 1604-1875*, Ed. Arthur Rousseau, Paris, 1904

92. Weyn, Claudine, editor, *Lexique Sociétés Commerciales édition 2007*, Ed. Wolters Kluwer Belgium, Waterloo, 2007

93. Williams, Mark, *Uncontrolled Risk: Lessons of Lehman Brothers and How Systemic Risk Can Still Bring Down the World Financial System*, McGraw-Hill Education, New York, 2010

94. Winandy, Jean-Pierre, *Manuel de droit des sociétés*, Ed. Legitech-Éditions Juridique & Fiscales, Luxemburg, 2011

95. Whish, Richard; Bailey, David, *Legea concurenței. Ediția a VII-a*, Competition's Consulting, București, 2016, p. 61-77

96. *The Dutch East India Company: The History of the World's First Multinational Corporation*, Charles River Editors, CreateSpace Independent Publishing Platform, 2016, ediția electronică Kindle

III. Articole. Studii. Jurisprudență

1. Angheni, Smaranda, *Studiu teoretic și practic privind fuziunea societăților comerciale*, Analele Universității Titu Maiorescu, Anul I, 2002, p. 34

2. Barret, O. , „A propos de la transmission universelle du patrimoine” în *Mélanges M. Jeantin*, Dalloz, 1999, p. 10

3. **Băcanu, I.**, „Dizolvarea de drept a societății comerciale. Condițiile de validitate a prelungirii duratei societății”, în *Revista de drept comercial* nr. 1/1997
4. **Beignier, B.**, „La conduite des negotiations”, *Revue trimestrielle de droit commercial et de droit économique*, Dalloz, Paris, 1998, p. 466
5. **Bonnasse, A.**, Fusions- Scissions, *Principes généraux*, JurisClasseur Sociétés Traité, Fasc. 161-10
6. **Budapest, Kinstellar, „Mergers”** , în Peter F.C. Begg (ed.), *Corporate Acquisitions and Mergers*, Kluwer Law International BV, Țările de Jos, 2012, pag. 40–43
7. **Bușcă, A.-R.**, „Analiza condițiilor generale pentru modificarea societății în reglementarea Legii nr. 31/1990”, în *Curierul Judiciar*, nr. 9/2014, p.494-502
8. **Bușcă, A.-R.**, „Efectele modificării societății conform Legii nr. 31/1990”, în *Curierul Judiciar*, nr. 10/2014, p.565-570
9. **Buta, Gh.**, „Opoziția”, în *Revista de drept comercial* nr. 12/2002, p. 92-100
10. **Cartwright, Phillip A.; Kamerschen, David R.; Huang, Mei-Ying**, „Price correlation and Granger causality tests for market definition”, *Review of Industrial Organisation*, septembrie 1989, volumul 4, nr. 2, p. 79-98
11. **Catană, R.N.**, „Exercitarea facultății de retragere din societatea comercială”, în *Revista de drept comercial* nr. 2/2002
12. **Cathiard, Catherine; Andres, Denis și Mestoudjian, Jacques**, „La pratique des fusions transfrontalières: règlement (CE) n° 2157/2001 et directive n° 2005/56/CE : éclairage juridique social et fiscal”, *Bulletin Joly des sociétés*, Paris, septembrie 2010, p. 794
13. **Caussain, J-J.**, „Des fusions transfrontalieres dans l'Union européenne”, *Droit bancaire et financier*, Mélanges, AEDBF-Franta, II, Banque éditeur, p113s, §36M
14. **Cărpenaru, Stanciu D.**, „Condiții legale ale modificării actului constitutiv al societății comerciale”, în *Analele Universității de Vest Timișoara -Drept* nr. 1-2/2008
15. **Căpățână, Octavian**, „Societățile comerciale în interpretarea jurisprudenței”, în *Revista de drept comercial* nr. 2/1999
16. **Champaud, C.**, „Restructurations d'entreprises et droit de la concurrence – Rapport de synthèse”, în *Restructurations d'entreprises et droit de la concurrence*, Librairie générale de droit et de jurisprudence, Paris, 1993, p. 141

17. **Christiansen, Arndt**, *Der "More Economic Approach" in der EU-Fusionskontrolle: Entwicklung, konzeptionelle Grundlagen und kritische Analyse*, Peter Lang, 2010, p. 250-258
18. **Clocotici, D.**, „În legătură cu răspunderea încălcării dispozițiilor legale care reglementează activitățile comerciale”, în *Revista de drept comercial* nr. 4/1991
19. **Cohen, E.**, „Fusionner, c'est acquérir de la croissance”, din *Fusions, acquisitions : les voies du capital*, Sciences humaines, nr. 29, iulie-iunie-august 2000, Paris
20. **Coquelet, M.-L.**, „La transmission universelle en droit des sociétés”, th., Paris Nanterre, 1994
21. **Costin, M.C.**, „Natura juridică a contractului de societate prin care se constituie o societate comercială”, în *Revista de drept comercial* nr. 3/1999
22. **de las Cuevas, Fernando; Mateo, Álvaro**, „Mergers”, în Peter F.C. Begg (ed.), *Corporate Acquisitions and Mergers* Kluwer Law International BV, Țările de Jos, 2013, pag. 2-7
23. **Fiebig, André R.**, „The German Federal Cartel Office and the Application of Competition Law in Reunified Germany”, *University of Pennsylvania Journal of International Law*, vol. 14, nr. 3, 2014, p. 373-408
24. **Fiscel, J.**, „L'absence d'être moral nouveau dans les transformations de société”, *Gazette du Palais* 1986, II
25. **Fleureau, M.**, *Les fusions de sociétés d'assurances*, Thèse, Paris, 1933
26. **Gheorghe, C.**, Rolul voinței asociaților în constituirea societății comerciale (1)”, în *Revista de drept comercial* nr. 12/2000
27. **Hinescu, Arcadia**, „The nullity of a merger under Romanian law”, în *European company law* 2013, vol. 10, nr. 2, iunie, p. [51]-62
28. **Itzcovich, Giulio**, „The Interpretation of Community Law by the European Court of Justice”, *German Law Journal*, Vol. 10, No. 5/2009, p. 537-560
29. **Krassnigg, Michael; Hammermüller, Monika**, „Cross-Border Mergers and Acquisitions”, în Peter F.C. Begg (ed.), *Corporate Acquisitions and Mergers* Kluwer Law International BV, Țările de Jos, 2013, pag. 19-20
30. **Lagrange, Florence**, *Nature juridique des fusions de sociétés*, teză de doctorat, susținută la Paris, 1999, sub îndrumarea lui Michel Germain
31. **Leaua, C.**, „Prezentare generală a modificărilor aduse în material societăților comerciale prin Legea nr. 161/2003”, în *Dreptul* nr. 10/2003

- 32. Lefter, Cornelia; Dumitru, Ovidiu Ioan**, „Dizolvarea societății comerciale pentru trecerea timpului stabilit pentru durata societății – controverse teoretice și practice”, în *Economie teoretică și aplicată*, Vol. XVIII nr. 11/2011
- 33. Luby, S.**, „Impromptu sur la directive n 2005/56 sur les fusions transfrontalieres des sociétés de capitaux”, *Droit des sociétés*, nr. 6, iunie 2006, étude 11
- 34. Mastrullo, T.**, „La transposition en droit francais de la directive sur les fusions transfrontalieres : une avancee et des regrets”, *Europe*, nr. 8, 2009, etude 8
- 35. Mackenzie King, W.L.**, *The Canadian Combines Investigation Act*, în *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, vol. 42, *Industrial Competition and Combination*, iulie 1912
- 36. Martinez, Isabelle; Serve, Stéphanie**, „The Delisting Decision: The Case of Buyout offer with Squeeze-out (BOSO)”, în *International Review of Law & Economics*, decembrie 2011, vol. Nr. 31 nr. 4
- 37. Menjucq, M.**, „Les fusions transfrontalières de sociétés de capitaux”, *Rev. Lamy droit des affaires*, 2006
- 38. Monéger, Joël**, „De l'ordonnance de Colbert de 1673 sur le commerce au code de commerce français de Septembre 2000: Réflexion sur l'aptitude du droit économique et commercial à la codification”, *Revue internationale de droit économique*, vol. t. xviii, 2, nr. 2, 2004, p. 171-196
- 39. Monti, Giorgio**, „The New Substantive Test in the EC Merger Regulation – Bridging the Gap Between Economics and Law”, *Society and Economy Working Papers*, nr. 10/2008, London School of Economics, Londra
- 40. de Noillat, Goerge T.**, *Étude sur la fusion de sociétés* (teză de doctorat), Université de Paris, Faculté de droit, 22 iunie 1899
- 41. Olachea, José Antonio; Gubbins, María Luisa**, „Labour Aspects Related to Mergers and Acquisitions”, în Peter F.C. Begg (ed.), *Corporate Acquisitions and Mergers*, Kluwer Law International BV, Țările de Jos, 2013, pag. 29
- 42. Papadopoulos, Thomas**, „The Magnitude of EU Fundamental Freedoms: Application of the Freedom of Establishment to the Cross-Border Mergers Directive”, *European Business Law Review*, nr. 4, 2012, pag. 517–546
- 43. Pârvu, L.N.**, „Modificarea actelor constitutive ale societăților comerciale. Aspecte teoretice cu deosebite implicații practice”, în *Revista de drept comercial* nr. 3/1993

44. **Rix, M.S.**, „Company Law: 1844 and To-Day”, în *The Economic Journal*, vol. 55, nr. 218/219, iunie-septembrie 1945, p. 242-260
45. **Rodger, Barry**, *Article 234 and Competition Law: An Analysis*, Kluwer Law International, 2008, p. 67-149
46. **Robbins, Nick**, *Loot: in search of the East India Company, the world's first transnational corporation*, „Environment and Urbanization”, Vol 14, No 1, aprilie 2002, p. 80
47. **Roș, Viorel**, „Dizolvarea societăților comerciale. Particularități ale dizolvării pe cale judiciară. Lichidarea societăților comerciale. Momentul în care intervine. Rolul instanței de judecată în cursul lichidării societății”, în *Revista de Drept Comercial* nr. 1/1996
48. **Vives Ruiz, Fernando; Tapias Monné, Arnau**, „La Ley de Modificaciones Estructurales. Una norma técnicamente fallida”, în *InDret-Revista para el Analisis del Derecho* 4/2013, Barcelona, p. 3-49
49. **Vâlceanu, Gh. C.**, „Unele aspecte privind dizolvarea societății comerciale la împlinirea termenului stabilit pentru durata acestuia”, în *Revista de drept comercial* nr. 6/1997
50. **Schwartz, Ethan**, „Politics as Usual: The History of European Community Merger Control”, *Yale Journal of International Law*, vol. 18, nr. 2/1993
51. **Shimizu, Katsuhiko; A Hitt, Michael; Vaidyanath, Deepa; Pisano, Vincenzo**, „Theoretical foundations of cross-border mergers and acquisitions: A review of current research and recommendations for the future”, *Journal of International Management*, volumul 10, nr. 3, 2004, pag. 307-353
52. **Stepan, Adrian Petru**, „Aspecte procedurale ale fuziunii prin absorbție”, în *Revista de drept comercial* nr. 7-8/2010, Ed. Lumina Lex, București, p. 69-78
53. **Storm, Paul**, „Cross-border Mergers, the Rule of Reason and Employee Participation”, *European Company Law*, nr. 3, 2006, pag. 130–138
54. **Strouhal, J.**, „Testing the Compatibility between National and International Accounting: Case of Czech Republic”, *Recent Advances in E-Activities, Information Security and Privacy*, WSEAS, 2009, pag.252-256
55. **Taiwo, Ladi, Ogunbiyi, Alayo**, „Statutory Involvement of Court Sanction in Mergers and Acquisitions”, în Peter F.C. Begg (ed.), *Corporate Acquisitions and Mergers*, Kluwer Law International BV, Țările de Jos, 2013, pag. 13–14

- 56. Tilleux, Anne, Weemaels, Edith**, „Les nouvelles obligations en matière de fusions et de scissions: le droit des sociétés se prépare à entrer dans le XXIe siècle”, *Journal des tribunaux* 2013, vol. 132, nr. 6511, 2 martie 2013, p. [145]-155
- 57. Thourneau, P.**, „La rupture de négociations”, *Revue trimestrielle de droit commercial et de droit économique*, Dalloz, Paris, 1998, p. 479
- 58. Vainanidis, Costas**, „Basic Legal Framework Concerning Conversions, Mergers and Acquisitions”, în Peter F.C. Begg (ed.), *Corporate Acquisitions and Mergers*, Kluwer Law International BV, Târmale de Jos, 2013, pag. 5-6
- 59. Virvils, Yannis**, „The European Commission’s Jurisdiction to Scrutinise Mergers”, *31 World Competition*, nr. 1, 2008, pag. 153–153
- 60. Williamson, Oliver E.**, *Mergers, Acquisitions, and Leveraged Buyouts: An Efficiency Assessment*, prezentată la Conference on the Economics of Corporate and Capital Markets Law, organizată de Harvard Law School, în noiembrie 1986
- 61. Wooldridge, Frank**, „Mergers and Joint Ventures in Europe: The Law and Policy of the EEC”, editia a II-a, Graham and Trotman Ltd., Londra, 1995, *Arbitration International*, nr. 4, pag. 463–473
- 62.** „The British Monopolies Act of 1948: A Contrast with American Policy and Practice”, în *The Yale Law Journal*, vol. 59, nr. 5/1950, p. 899-927
- 63. Comisia Comunităților Europene**, *Al XX-lea Raport privind Concurența*, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg, 1991